

Gemeente Scherpenzeel

Beleidsregels

(Langer) Zelfstandig Wonen 2017

citeertitel: 'Beleidsregels Langer Zelfstandig Wonen 2017'
vastgesteld bij besluit van: 21 maart 2017

Beleidsregels

(Langer) Zelfstandig Wonen 2017

Opdrachtgever: gemeente Scherpenzeel
afdeling Gemeentewinkel

Auteur: P. van Gelder

Datum: 21 maart 2017

Inhoud

BELEIDSREGELS (LANGER) ZELFSTANDIG WONEN	4
ARTIKEL 1. AFWEGINGSKADER MAATWERKVOORZIENING HUISHOUDELIJK HULP.....	4
ARTIKEL 2. NORMENKADER HUISHOUDELIJKE HULP	4
DE WONING 5	
ARTIKEL 3. AFWEGINGSKADER WOONVOORZIENINGEN	5
ARTIKEL 4. ALGEMEEN GEBRUIKELIJKE WOONVOORZIENINGEN	6
ARTIKEL 5. RENOVATIE EN ALGEMEEN GEBRUIKELIJK INDIEN VOORZIENBAAR.....	7
ARTIKEL 6. UITZONDERINGEN OP ALGEMENE GEBRUIKELIJKHEID	8
ARTIKEL 7. ALGEMEEN GEBRUIKELIJK IN SENIORENWONINGEN EN LEVENSLIOP BESTENDIG WONEN	8
ARTIKEL 8. MEDEWERKING WONINGEIGENAAR	9
ARTIKEL 9. INWERKINGSTREDING EN CITEERTITEL	9
TOELICHTING BELEIDSREGELS (LANGER) ZELFSTANDIG WONEN	1
ARTIKEL 1. AFWEGINGSKADER HUISHOUDELIJKE HULP	1
ARTIKEL 2. NORMTIJDEN HUISHOUDELIJKE HULP.....	2
ARTIKEL 3. AFWEGINGSKADER WOONVOORZIENINGEN.....	4
ARTIKEL 7 EN 8	8
BIJLAGE 1. NORMENKADER GEBRUIKELIJKE HULP IN HET KADER VAN (HULP BIJ) HET HUISHOUDEN.....	1
1.1. WAT IS NORMALE DAGELIJKSE ZORG IN HET KADER VAN EEN HUISHOUDEN?	1
1.2. UITGANGSPUNTEN BIJ TOEPASSING VAN GEBRUIKELIJKE HULP.....	1
1.3. OMVANG GEBRUIKELIJKE DAGELIJKSE ZORG.....	1
1.4. GEBRUIKELIJKE HULP EN ZORG DOOR OUDERS VOOR HUN KINDEREN VANUIT PERSPECTIEF HUISHOUDEN	2
1.5. UITZONDERINGEN GEBRUIKELIJKE HULP VANUIT PERSPECTIEF HUISHOUDEN	3
BIJLAGE 2. KADER EN NORMTIJDEN MAATWERKVOORZIENING HUISHOUDELIJKE HULP.....	1
ALGEMENE UITGANGSPUNTEN:.....	1
2.1. NORMTIJDEN LICHT HUISHOUDELIJK WERK.....	1
A. NORMTIJDEN ZWAAR HUISHOUDELIJK WERK	2
B. WASVERZORGING.....	2
C. STRIJKEN	3
NORMTIJDEN BIJZONDERE PRODUCTEN:.....	4
D. 1. DE AFWAS DOEN	4
D. 2. BOODSCHAPPEN	4
D. 3. (BROOD)MAALTIJD BEREIDEN	4
NORMTIJDEN OVERIGE ACTIVITEITEN:	5
E. 1. ADVIES, INSTRUCTIE EN VOORLICHTING (GERICHT OP HET HUISHOUDEN)	5

E. 2. DAGELIJKSE ORGANISATIE VAN HET HUISHOUDEN.....	5
E. 3. HULP BIJ ONTREGELDE HUISHOUDING IN VERBAND MET PSYCHISCHE STOORNISSEN OF VERSTANDELIJKE BEPERKINGEN (KORTDURENDE SITUATIES)	5
E. 4. HUISHOUDELIJKE HULP IN AANVULLING OP VERZORGING EN/OF TIJDELIJKE OPVANG VAN KINDEREN	6

BELEIDSREGELS (LANGER) ZELFSTANDIG WONEN

Artikel 1. Afwegingskader Maatwerkvoorziening Huishoudelijk Hulp

- 1.1 Wanneer iemand een beroep doet op ondersteuning bij het huishouden vanuit de Wmo gaat de klantmanager Wmo met de aanvrager 'het gesprek' zoals omschreven in artikel 5 van de verordening Wmo aan; het verzoek tot ondersteuning wordt vervolgens gewogen door de klantmanager Wmo.
- 1.2. Bij iedere aanvraag wordt een individuele weging toegepast waarbij de volgende elementen worden betrokken:
- Als eerste wordt onderzocht in hoeverre de hulpvraag opgelost kan worden met eigen kracht en/of inzet sociale omgeving. Niet iedere beperking leidt bij iedere persoon tot problemen in zelfredzaamheid en participatie. Daarom wordt onderzocht in welke eigen oplossingen de inwoner kan voorzien, samen met zijn netwerk.
 - In de afweging wordt betrokken wat als gebruikelijke zorg kan worden beschouwd (bijlage 1: normenkader Gebruikelijke Zorg).
 - Een maatwerk voorziening Huishoudelijke Hulp wordt niet verschaft voor diensten of activiteiten waarvoor voorliggende voorzieningen en/of apparaten die als voorliggend zijn te beschouwen beschikbaar zijn.
 - Een maatwerkvoorziening Huishoudelijke Hulp wordt niet verschaft voor diensten of activiteiten waarvoor algemeen toegankelijke voorzieningen beschikbaar zijn.
 - De maatwerkvoorziening Huishoudelijke Hulp wordt niet verschaft indien in de individuele situatie geen sprake is van meerkosten.
- 1.3 Als al het voorafgaande niet geleid heeft tot een oplossing van het probleem zal een maatwerkvoorziening Huishoudelijke Hulp worden ingezet. De indicatie wordt hierbij bepaald op grond van het Normenkader Huishoudelijke Hulp (bijlage 2). Van dit normenkader kan in individuele situaties en gemotiveerd worden afgeweken.
- 1.4 Bij het schoonmaken van de woning gaat het concreet om het stofzuigen van de in gebruik zijnde ruimten van de woning, het soppert van de badkamer, keuken toilet, het dweilen van vloeren, het zemen van ramen aan de binnenzijde en het in algemene zin schoonhouden van ruimten of zaken die worden gebruikt. Dit zijn de ruimten die op het niveau sociale woningbouw voor dagelijks gebruik noodzakelijk zijn. Persoonskenmerken en behoeften kunnen het noodzakelijk maken hiervan af te wijken.

Artikel 2. Normenkader Huishoudelijke Hulp

- 2.1 Het gewenste resultaat van de maatwerkvoorziening Huishoudelijke Hulp wordt benoemd als het bijhouden van de in gebruik zijnde ruimtes en voorzieningen in de woning, zodat deze schoon en leefbaar zijn en men beschikt over schone en doelmatige kleding. Onder een schoon en leefbaar huis wordt verstaan: iedereen moet gebruik kunnen maken van een schone

- huiskamer, een schoon slaapvertrek, een schone keuken en een schone douche/toilet. Leefbaar staat voor opgeruimd en functioneel.
- 2.2 Een indicatie voor een maatwerkvoorziening Huishoudelijke Hulp wordt bepaald op grond van het aantal in gebruik zijnde ruimten van een woning en niet in relatie tot de grootte van een woning.
- 2.3 De omvang van de indicatie voor een maatwerkvoorziening Huishoudelijke Hulp wordt aangegeven in uren / minuten.

DE WONING

Artikel 3. Afwegingskader Woonvoorzieningen

- 3.1 Uitgangspunt is dat iedereen eerst zelf zorg dient te dragen voor een woning. Daarbij mag er van uit worden gegaan dat rekening wordt gehouden met bekende beperkingen, ook wat betreft de toekomst. Een woning kan zowel een koop- als een huurwoning zijn, waarvan iemand normaal gebruik kan maken. Een woonwagen of een woonboot met een vaste standplaats wordt ook als woning beschouwd. Net als voor andere voorzieningen is het uitgangspunt van woonvoorzieningen het niveau 'sociale woningbouw'.
- 3.2 Een geschikte woning is een woning waarin alle elementaire woonfuncties kunnen worden uitgeoefend. Hieronder worden verstaan: het verblijven en recreëren, het bereiden en consumeren van voedsel, slapen, lichaamsreiniging, toiletgebruik en het zich verplaatsen in de woning. Voor kinderen komt daarbij het veilig kunnen spelen in de woning en het aan- en uitkleden, wassen en verzorgen van een kind dat geheel afhankelijk is van zijn verzorger(s). Het gebruik van een hobby- of werkruimte valt niet onder elementaire woonfuncties.
- 3.3 Uitzondering op het beginsel dat een woonvoorziening wordt verstrekt ten behoeve van de elementaire woonfuncties vormt de uitruimte voor een per-soon met een ernstige gedragsstoornis.
- 3.4 Een woonvoorziening wordt slechts verleend indien de aanvrager zijn hoofdverblijf heeft, of zal hebben, in de woning waaraan de voorziening wordt getroffen. In uitzonderingssituaties kan er sprake zijn van twee hoofdverblijven. Dit bijvoorbeeld indien een kind met een beperking van gescheiden ouders die co-ouderschap voeren daadwerkelijk de helft van de tijd bij de ene ouder en de andere helft van de tijd bij de andere ouder verblijft.
- 3.5 Bij de noodzaak voor een woonvoorziening wordt eerst beoordeeld of het resultaat ook te bereiken is door andere oplossingen, zoals algemeen gebruikelijke voorzieningen of een verhuizing. Ook geldt dat eigen mogelijkheden, zoals een herinrichting van de woning of een herschikking van de taken tussen leden van het gezin, tot de mogelijkheden behoort.

- 3.6 Een woonvoorziening wordt niet verstrekt indien deze voorzienbaar was, tenzij redelijkerwijs van de aanvrager niet verwacht kon worden maatregelen te hebben getroffen die de hulpvraag overbodig hadden gemaakt.
- 3.7 Losse woonvoorzieningen zijn in de regel voorliggend op bouwkundige woonvoorzieningen. Voor kortdurend gebruik (minder dan 6 maanden) zijn losse woonvoorzieningen te leen bij de uitleenservice van zorgaanbieders of hulpmiddel-delenleveranciers. Voor langdurig gebruik kunnen losse hulpmiddelen zowel in bruikleen als in eigendom worden verstrekt.
- 3.8 Bij het bepalen van al dan niet bouwkundige woonvoorzieningen, zoals bij tilliften en andere hulpmiddelen, wordt rekening gehouden met de belangen van mantelzorgers die de hulpmiddelen moeten bedienen.
- 3.9 Als een woningaanpassing nodig blijkt wordt de goedkoopst adequate voorziening verstrekt. Bij grote woningaanpassingen (> € 10.000) zal steeds de afweging worden gemaakt of dit de goedkoopst adequate voorziening is. Zo niet dan wordt de aanvrager geadviseerd te verhuizen. Bij dit advies worden alle pro en contra verhuizing argumenten meegewogen evenals de financiële consequenties van de verhuizing en de termijn waarop een woning beschikbaar komt.
- 3.10 Met het treffen van de voorziening is niet gestart voordat over de aanvraag is beslist. Kosten voorafgaand aan het moment van beschikken worden in de regel niet vergoed.
- 3.11 Een aanvraag voor een woonvoorziening wordt afgewezen indien:
- de noodzaak tot het treffen van de woonvoorziening het gevolg is van een verhuizing waartoe op grond van problemen bij het normale gebruik van de woning ten gevolg van ziekte of gebrek geen aanleiding bestond en er geen andere belangrijke reden aanwezig was;
 - de aanvrager niet is verhuisd naar de voor zijn of haar beperkingen op dat moment beschikbare meest geschikte woning, tenzij daarvoor tevoren schriftelijk toestemming is verleend door het college;
 - de aanvrager verhuisd is vanuit of naar een woonruimte die niet geschikt is het gehele jaar door bewoond te worden, verhuisd is naar een Wlz-instelling of een andere instelling gericht op het verstrekken van zorg, of er in de verlaten woonruimte geen problemen met het normale gebruik van de woning zijn ondervonden.

Artikel 4. Algemeen gebruikelijke woonvoorzieningen

- 4.1 Een algemeen gebruikelijke voorziening is een voorziening die voldoet aan de volgende criteria:
- Niet speciaal bedoeld voor personen met een beperking;
 - Verkrijgbaar in de reguliere handel zoals bijvoorbeeld een bouwmarkt of een winkel voor huishoudelijke artikelen.
 - De voorziening behoort voor een persoon zonder beperkingen in een financieel vergelijkbare positie tot het normale aanschaffingspatroon.

- De kosten die met de voorziening gepaard gaan zijn algemeen gebruikelijk. Dat gaat om kosten die samenhangen met het gebruik van een algemeen gebruikelijke voorziening of de kosten van een verhuizing in het kader van een wooncarrière die algemeen gebruikelijk kan worden genoemd.
- 4.2 In individuele gevallen kan een voorziening, die op zichzelf als algemeen gebruikelijk kan worden beschouwd, vanwege omstandigheden van de inwoner toch niet algemeen gebruikelijk zijn. Dit is onder meer afhankelijk van: het al of niet plotseling optreden van een beperking; leeftijd en financiële mogelijkheden.
- 4.3 Voorbeelden van algemeen gebruikelijke woonvoorzieningen (niet limitatief):
- een verhoogd toilet
 - (eenvoudige) handgrepen voor toilet / badkamer
 - douche-glijstang
 - thermostaatkraan
 - eenheden-mengkraan
 - een kookplaat, alle varianten
 - verrijdbare airco, luchtbevochtiger
 - zonwering
 - wasdroger
 - afwasmachine
 - centrale verwarming en thermostatische radiatorcransen
 - normale babyfoon/intercom
 - vervangen van al afgeschreven zaken (vloerbedekking, gordijnen)
 - renovatie van de badkamer na 25 jaar
 - renovatie van de keuken na 20 jaar
 - een tweede toilet, tenzij het eerste toilet niet toegankelijk is vanwege Beperkingen

Artikel 5 Renovatie en algemeen gebruikelijk indien voorzienbaar

- 5.1 De sociale woningbouw hanteert voor de renovatie van zaken als de badkamer en keuken een termijn van 20 tot 25 jaar. Omdat als ondergrens voor wat acceptabel is in de Wmo het niveau sociale woningbouw wordt gehanteerd, hanteert de gemeente deze termijnen eveneens voor eigenaren van een koopwoning en voor de vrije huursector. Als een keuken of badkamer ouder is dan onderstaande termijnen is er sprake van een normale renovatie. De kosten van deze renovatie zijn dan niet ongebruikelijk:

Voorziening	Looptijd
1. Centrale verwarming	30 jaar
2. Vervangen/aanleg Mechanische ventilatie	15 jaar
3. Vervanging sanitair, bad- of douche gelegenheid,	25 jaar
Totale renovatie badkamer	25 jaar
4. Vervanging keuken	20 jaar

5.	Vervanging toiletpot	15 jaar
6.	Vloerbedekking en gordijnen	8 jaar
- 5.2 Er bestaat geen aanspraak op een woonvoorziening indien de voorziening slechts leidt tot renovatie of ter aanpassing aan de eisen van de tijd.
- 5.3 In die gevallen dat een voorziening wegens optreden van beperkingen en/of chronische ziekte eerder vervangen moet worden dan de afschrijvingstermijn, wordt een vergoeding naar rato toegekend.
- 5.4 Bij de aanvraag voor een voorziening kan, indien daar aanleiding toe bestaat, het criterium 'Algemeen gebruikelijk indien voorzienbaar', worden toegepast. Het is voorzienbaar dat naarmate men ouder wordt, de kans toeneemt dat men een beroep op hulpmiddelen moet doen. Dit beroep op hulpmiddelen stijgt, zo blijkt uit vele onderzoeken, sterk vanaf de leeftijd van 75 jaar. Inwoners hebben een eigen verantwoordelijkheid om, indien hiertoe de mogelijkheden zijn, te anticiperen op de toekomst.
- 5.5 Voorbeelden van voorzieningen waarbij het criterium algemeen gebruikelijk indien voorzienbaar van toepassing kan zijn (niet limitatief):
- het verwijderen van een bad t.b.v. een gelijkvloerse douche
 - een antislip behandeling van de badkamervloer
 - wandbeugels
 - verhuis- en inrichtingskosten als onderdeel van de 'wooncarrière'
 - het ondanks een eerder advies tot verhuizen op medische gronden in de (eigen) woning blijven wonen.

Artikel 6 Uitzonderingen op Algemene Gebruikelijkheid

Uitzonderingen op de regel van Algemene Gebruikelijkheid zijn:

- 6.1 Situaties van acute aard, waarin een beperking aanleiding geeft tot plotselinge vervanging van een voorheen adequate voorziening. In deze situaties wordt advies ingewonnen van een extern deskundige.
- 6.2 Situatie waarin een voorziening benodigd is die specifiek op de beperking en/of fysieke kenmerken van de betrokkene moet worden toegesneden.
- 6.3 Situaties dat de kosten van de voorziening de financiële draagkracht van betrokkene te boven gaat. Dit kan het geval zijn indien betrokkene een inkomen heeft tot 130 % van de bijstandsnorm en niet beschikt over vermogen. Het college beoordeelt of betrokkene in redelijkheid de algemeen gebruikelijke voorziening kan betalen. De betrokkene moet aannemelijk maken dat de algemeen gebruikelijke voorziening financieel niet gedragen kan worden. In deze gevallen kan extra financiële ondersteuning geboden worden via de Bijzondere Bijstand.

Artikel 7 Algemeen gebruikelijk in seniorenwoningen en levensloop bestendig wonen

- 7.1 Een bewoner van een serviceflat of seniorencomplex mag verwachten dat deze woning de mogelijkheid biedt om daar als oudere op adequate wijze te

kunnen wonen. Het wordt als algemeen gebruikelijk beschouwd dat bewoners van een serviceflat kunnen beschikken over een lift en dat in de gemeenschappelijke ruimten de nodige voorzieningen (zoals een elektrische deuropener) aanwezig zijn. In een serviceflat of seniorencomplex is niet de gemeente op grond van de Wmo maar de woningeigenaar gehouden deze voorzieningen te bieden.

7.2 Ook bij de nieuwbouw (of renovatie) van een complex dat specifiek is bedoeld voor bewoning door ouderen en/of gehandicapten, mag worden verwacht dat de woningeigenaar voorzieningen aanbrengt die op die doelgroep zijn gericht.

7.3 Woont een cliënt in een wooncomplex dat niet specifiek gericht is op of geschikt is voor ouderen of mensen met een beperking, dan kunnen op de persoon gerichte aanpassingen worden aangebracht in de algemene ruimte van dat wooncomplex, om de woning voor de cliënt bereikbaar en toegankelijk te maken.

De volgende woningaanpassingen kunnen worden verstrekt voor gemeenschappelijke ruimten in een wooncomplex:

- Automatische deuropeners;
- Hellingbanen van de openbare weg naar de toegang van het gebouw;
- Extra trapleuningen bij een portiekwoning.

Artikel 8 Medewerking woningeigenaar

8.1 Indien een cliënt huurder is van een woning, is toestemming van de eigenaar voor het aanbrengen van een woningaanpassing niet nodig, de woningeigenaar wordt wel in de gelegenheid gesteld zich te doen horen.

8.2 Het college en/of de cliënt zijn niet verplicht de woningaanpassing ongedaan te maken als de cliënt niet langer gebruik maakt van de woning.

Artikel 9 Inwerkingtreding en citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als "Beleidsregels Langer Zelfstandig Wonen 2017" en treedt in werking de dag na bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college en burgemeester en wethouders van 21 maart 2017

E. Loenen B. Visser
Secretaris a.i. voorzitter

TOELICHTING BELEIDSREGELS (LANGER) ZELFSTANDIG WONEN

Tot 2015 werd een de indicatie voor Huishoudelijke Hulp 1 (eenvoudige schoonmaak ondersteuning) bepaald op grond van het indicatieprotocol van het CIZ uit 2006. Het onderhavige protocol en de normtijden is gebaseerd op een meer eigentijds normenkader zoals gehanteerd door de gemeente Lingewaard. Dit normenkader is in de praktijk ingezet in het kader van een pilotproject en vervolgens getoetst door het onafhankelijk onderzoeksbureau Triviumplus in 2012¹

Artikel 1 Afwegingskader Huishoudelijke Hulp

Indien een inwoner een beroep wil doen op de Wmo 2015 voor ondersteuning bij het huishouden worden eerst meerdere zaken afgewogen.

1. Allereerst wordt gekeken naar wat de inwoner zelf kan nog kan bijdragen en wat een eventuele mantelzorg en/of het sociale netwerk kan bijdragen. Hierbij geldt ook het aspect van de 'meerkosten'. Een inwoner die altijd gewend was een huishoudelijke hulp te betalen maar bij het optreden van beperkingen een beroep doet op de Wmo 2015 voor huishoudelijke ondersteuning wordt – indien geen sprake is van een aanzienlijke achteruitgang in inkomen door de beperking – niet geacht meerkosten te hebben. Het financieren van een hulp bij het huishouden wordt voor deze inwoner 'algemeen gebruikelijk' geacht.
2. Een tweede afweging is op grond van het 'Normenkader Gebruikelijke Hulp in het kader van een huishouding' (Bijlage 1). Gebruikelijke hulp is de zorg die redelijkerwijs van gezinsleden mag worden verlangd omdat ze als leefeenheid een gezamenlijke huishouding voeren en om die reden een gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen voor het functioneren van het huishouden. Met een leefeenheid wordt bedoeld: alle personen, waaronder begrepen de echtgenoot (partner) en kinderen, die op eenzelfde adres wonen.

Bij uitval van één van de (volwassen) leden van de leefeenheid gaat de gemeente ervan uit dat de andere (volwassen) leden de huishoudelijke taken overnemen. Redenen als 'het niet gewend zijn om' of 'geen huishoudelijk werk willen verrichten' zijn geen reden voor een indicatie voor huishoudelijke hulp. In de situatie dat personen uit de leefeenheid nog nooit huishoudelijk werk hebben gedaan of dit niet kunnen, biedt de gemeente via een tijdelijke indicatie hulp bij het aanleren ervan. De taak wordt dan niet overgenomen maar via instructies aangeleerd. Ook ouderen die in staat zijn tot het verrichten van huishoudelijk werk, vallen onder de gebruikelijke zorg. Hierbij geldt wel dat een hoge leeftijd (> 75 jaar) reden kan zijn om van de oudere niet (meer) te vragen het huishoudelijk werk aan te leren.

¹ Zie 'Evaluatie pilotproject Hulp bij Huishouden nieuwe stijl gemeente Lingewaard'. Triviumplus 2012.

De gemeente maakt een onderscheid tussen uitstelbare taken en niet uitstelbare taken. De niet uitstelbare taken zijn de dagelijks huishoudelijke taken, zoals verzorging van de maaltijden, opruimen en verzorging van jonge kinderen.

De overige taken zijn uitstelbaar en kunnen bijvoorbeeld ook in het weekend worden gedaan.

Personen die op hetzelfde adres wonen en kunnen aantonen dat zij een zakelijke huurders- of kostgangerrelatie hebben, vallen niet onder het begrip leefeenheid. Hetzelfde geldt voor personen die ieder zelfstandig bij elkaar wonen, maar geen leefeenheid vormen. Denk hierbij aan woongemeenschappen van ouderen en gehandicapten. Delen deze personen gemeenschappelijke ruimten, dan is ieder van hen verantwoordelijk voor het schoonmaken van een evenredig deel van die ruimten. De eventuele indicatie voor huishoudelijke hulp gaat dan over de eigen woonruimten en een evenredig deel van het schoonmaken van de gemeenschappelijke ruimten.

3. Gebruik van voorliggende voorzieningen en/of apparaten die als voorliggend zijn te beschouwen kunnen een onderdeel zijn om een zo goed mogelijke uitgangssituatie voor het voeren van een huishouden voor elkaar te krijgen. Voor die inwoners voor wie een bepaald huishoudelijk apparaat, bijvoorbeeld een afwasmachine, dat als voorliggend kan worden beschouwd niet bereikbaar is wegens de éénmalige aanschafkosten, kan de bijzondere bijstand mogelijk uitkomst bieden.
4. Algemene voorzieningen
Algemene voorzieningen zijn eveneens voorliggend op het inzetten van een maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp, voor zover deze al beschikbaar zijn voor inwoners van Scherpenzeel. Voorbeelden van algemene voorzieningen zijn in dit geval: een boodschappenservice, de maaltijdservice, een glazenwasser, een was- en strijkservice, kinderopvang en gastouderopvang, zorgverlof.

Artikel 2 Normtijden Huishoudelijke Hulp

De Normtijden Huishoudelijke Hulp zijn gebaseerd op het stelsel van de gemeente Lingewaard. Het onafhankelijk onderzoeksbureau Trivium heeft in 2012 onderzoek verricht naar deze normtijden en geconcludeerd dat deze doelmatig zijn. In 2016 heeft de gemeente Utrecht een onafhankelijk onderzoek laten verrichten naar de normtijden voor de huishoudelijke hulp ². Dit onderzoek bevestigt de redelijkheid en doelmatigheid van de door de gemeente Scherpenzeel gehanteerde normtijden.

De normtijden zijn een richtlijn

De in het overzicht opgenomen normtijden gaan uit van het bijhouden van die ruimten die dagelijks worden gebruikt en dat wordt uitgegaan van een noodzaak. De nadruk ligt op het zwaardere schoonmaakwerk.

Voor de verschillende taken is steeds sprake van een 'basisnorm' en worden daarnaast factoren en omstandigheden genoemd waardoor er een noodzaak kan zijn voor meer

² Zie: 'Normering van de Basisvoorziening schoon huis', eindrapportage van het onderzoek door KPMG, Plexus en HHM, augustus 2016

hulp. Huishoudelijke Hulp 2 zoals gedefinieerd onder de oude Wmo, valt niet meer onder dit normenkader. Deze is met ingang van 1.7.2015 opgenomen in het product 'Woonondersteuning'.

Ten aanzien van huisdieren wordt opgemerkt dat het hebben van huisdieren op zich geen indicatie voor extra schoonmaaktijd oplevert. De gemeente acht het ook een eigen verantwoordelijkheid van een inwoner om te bepalen of en hoeveel huisdieren men in een bepaalde situatie kan houden. Hulpdieren vormen een uitzondering op deze regel.

Maatwerk, Eigen kracht en beoogd Resultaat

De normtijden zijn een richtlijn om te komen tot een pakket aan huishoudelijke ondersteuning dat wordt uitgedrukt in uren en minuten. Voor de meeste taken zijn er naast de basisnormen ook omstandigheden aangegeven die reden kunnen zijn voor meer hulp. Indien er ook dan nog reden is om af te wijken dan is dit mogelijk, mits gemotiveerd en genoteerd in het dossier.

Een maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp wordt samengesteld door te kijken naar de volgende elementen:

- De klant wordt geacht te doen wat hij/zij zelf kan, en/of kan doen met behulp van het sociale netwerk en zorgt voor een zo goed mogelijk uitgangspunt om het gewenste resultaat te behalen;
- De klant wordt, daar waar van toepassing, geacht gebruik te maken van voorliggende voorzieningen en/of algemeen gebruikelijk geachte voorzieningen;
- Het hiervoor genoemde in aanmerking genomen, wordt vervolgens op basis van de normtijden een pakket aan huishoudelijke hulp samengesteld dat voldoende dient te zijn om tot het gewenste resultaat te komen.

Het gewenste resultaat wordt hierbij benoemd als het 'bijhouden van de woning/ruimtes zodat deze schoon en leefbaar zijn en men beschikt over schone en doelmatige kleding'. Onder een schoon en leefbaar huis wordt verstaan: *iedereen moet gebruik kunnen maken van een schone huiskamer, een schoon slaapvertrek, een schone keuken en een schone douche/toilet. Leefbaar staat voor opgeruimd en functioneel, bijvoorbeeld om vallen te voorkomen.* In het kader van het na te streven resultaat wordt een onderscheid gemaakt tussen uitstelbare taken en niet-uitstelbare taken. Ook wordt uitgegaan van de in gebruik zijnde ruimten in een woning en wijze/intensiteit van gebruik.

Voorliggende voorzieningen

Voor de volgende activiteiten worden alleen uren HH geïndiceerd indien de voorziening in het individuele geval niet voldoet en/of niet voldoende toegankelijk is:

- Boodschappen (voorliggend: boodschappendienst supermarkt, vrijwilligers).
- Maaltijden (voorliggend: maaltijdservice, maaltijdvoorzieningen aan huis en/of verkrijgbaar in de supermarkt).

Samenstelling huishouden is leidend

Voor het bepalen van de omvang van een indicatie voor huishoudelijke hulp doet het niet ter zake hoe groot een woning is. Het gaat om de ruimten die algemeen dagelijks worden gebruikt en hierbij is ook de samenstelling van het huishouden van belang. Daarnaast wordt gekeken naar wat als 'gebruikelijke zorg' geldt die huisgenoten, afhankelijk van hun leeftijd, elkaar bieden (normenkader Gebruikelijke Zorg).

Nadruk op dat wat noodzakelijk is

Alleen voor die zaken die de klant écht niet zelf, of met hulp van zijn sociale omgeving kan doen, wordt ondersteuning geboden. Het lichtere huishoudelijk werk zal voor veel klanten nog makkelijker te doen, of op een andere manier te organiseren zijn, dan het zwaardere huishoudelijk werk. Ook zijn er juist voor deze taken de afgelopen jaren veel 'gemaks-producten' op de markt gekomen. Om deze reden is bij de normtijden (aan de hand waarvan de indicatie in uren wordt bepaald) ingegrepen in de normering voor het lichte poetswerk en komt in de uitvoering de nadruk op het zwaardere huishoudelijke werk te liggen.

Artikel 3 Afwegingskader woonvoorzieningen

We onderscheiden bij maatwerkvoorzieningen ten behoeve van het normale gebruik van de woning de volgende woonvoorzieningen;

- Woonvoorzieningen van niet-bouwkundige of woontechnische aard: dit zijn voorzieningen die verplaatsbaar zijn, bijvoorbeeld een toiletstoel of een douchestoel.
- Woningaanpassingen, dit zijn voorzieningen die vast zitten aan de woning, bijvoorbeeld een aangepaste douchevoorziening, verbrede doorgangen of een aanbouw.
- Een verhuisvergoeding (zie Besluit Wmo 2015, artikel 6)
- Een vergoeding voor de kosten van tijdelijke huisvesting en huurderiving
- (zie Besluit Wmo 2015, artikel 5).

Bij het toekennen van een woonvoorziening spelen meerdere factoren een rol. Hier wordt een nadere toelichting gegeven op: het primaat van verhuizen bij dure woonvoorzieningen (>€ 10.000); het begrip 'algemeen gebruikelijk' en het begrip 'voorzienbaar'.

Verhuizen

Indien dure woningaanpassingen noodzakelijk zijn om een woning normaal te kunnen bewonen, kan besloten worden dat het in een onderhavig geval meer adequaat is om te verhuizen naar een aangepaste woning of naar een woning die tegen minder kosten duurzaam is aan te passen. Dit betekent dat in dit geval verhuizen wordt aangemerkt als 'goedkoopst adequate voorziening' in het kader van de Wmo.

Het onderzoek in deze dient zorgvuldig verricht te worden. Wat wordt gewogen is of verhuizing redelijkerwijs verlangd kan en mag worden. Onderstaande opsomming dient als checklist ten behoeve van het onderzoek.

- De aanwezigheid van aangepaste of eenvoudig aan te passen woonruimte en de termijn waarop een geschikte woning vrij kan komen. Bij deze afweging speelt

ook het financiële aspect een rol. Het alternatief moet betaalbaar zijn voor de cliënt.

- Een vergelijking van de aanpassingskosten van de huidige versus de nieuwe woning in relatie tot de prognose van de aandoening of conditie van de aanvrager. De woning moet langdurig geschikt te maken zijn zodat, bij toenemende beperkingen, niet binnen enkele jaren opnieuw een verbouwing moet worden uitgevoerd.
- Afwegingen in het kader van de volkshuisvesting / sociale woningbouw. Aanpassingen in een huurwoning kunnen opnieuw worden gebruikt door verhuur aan een persoon met een beperking.
- De termijn waarop het woonprobleem opgelost kan worden door verhuizing, versus de gewenste termijn op grond van een medische indicatie. Verhuizen kan een snellere oplossing zijn dan aanpassen. Hierbij speelt de medisch verantwoorde termijn een rol.
- Sociale omstandigheden. In principe wordt ervan uitgegaan dat de nieuwe woning nabij de huidige woning gelegen moet zijn. Voorkomen moet worden dat verhuizing leidt tot aantasting of het wegvallen van: mantelzorg, breder sociaal netwerk en andere (identiteitsgebonden) voorzieningen waar betrokkene gebruik van maakt.
- Een integrale afweging met de verstrekking van mogelijk andere Wmo voorzieningen.
- De vraag of het een eigen woning of een huurwoning betreft. Verhuizing kan meer consequenties hebben wanneer de persoon met een beperking eigenaar is van een woning. Er moet enerzijds worden nagegaan of ernstig vermogensverlies ontstaat bij verkoop. Van ernstig vermogensverlies is sprake als 5% of meer op de verwervingsprijs moet worden toegelegd.
- Anderzijds kan het verkopen van de woning en weer gaan huren van een (aangepaste) woning in voorkomende gevallen ook worden beschouwd als een volgende stap in de wooncarrière.
- De vraag of er ook een noodzaak is tot verhuizen door inkomens achteruitgang (al of niet als direct gevolg van de beperking). Iemand kan door zijn beperking aangewezen raken op een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Inkomensverlies waardoor de woonlasten moeilijk op te brengen zijn, kan er dan toe leiden dat verhuizing een meer adequate oplossing is dan aanpassing van de huidige woning.
- De vraag of sprake zal zijn van woonlastenstijging en de financiële draagkracht. Indien bij verhuizing de woonlasten de draagkracht van de aanvrager te boven gaan, dient hiermee rekening te worden gehouden. Belangrijk hierbij is de vraag in hoeverre de hogere woonlasten kunnen worden gedekt op grond van de Wet op de huurtoeslag. Opgemerkt kan worden dat iedereen woonlasten heeft. In de situatie dat men geen hypotheekverplichtingen meer heeft, zou een verhuizing naar een andere woning kunnen betekenen dat men opnieuw met woonlasten/hypotheek- of huurlasten te maken gaat krijgen. Zolang de woonlasten binnen de draagkracht blijven, kan dit als acceptabel worden beschouwd.

De uitruimte vormt een uitzondering op de regel dat een woonvoorziening wordt verstrekt ter compensatie van problemen bij het normale gebruik van de woning. Een uitruimte is een ruimte waarin een persoon met beperkingen die vanwege een gedragsstoornis ernstig ontremd gedrag vertoont tot rust kan komen. Er kan een ruimte worden gecreëerd waar de persoon kan verblijven zonder dat hij zichzelf verwondt en/of waar toezicht mogelijk is. Hoe een uitruimte er precies uit moet zien en aan welke eisen deze moet voldoen hangt af van de persoonlijke omstandigheden. In de regel wordt dit op basis van een deskundigen advies (onafhankelijk psycholoog of orthopedagoog) vastgesteld.

De beperking in artikel 3.11 dat niet wordt gestart met het aanbrengen van een woonvoorziening is opgenomen om te voorkomen dat de gemeente voor een voldongen feit wordt gesteld en geen invloed meer kan uitoefenen op de te verstrekken voorziening. Wie een voorziening aanschaft en daarna pas de aanvraag doet, loopt kans op een afwijzing. Op grond van de jurisprudentie van de CRvB moet deze regel wel met zorgvuldigheid worden toegepast. Dit betekent dat een vergoeding wel wordt toegekend indien:

- Het college achteraf alsnog de noodzaak, adequaatheid en passendheid van de reeds gerealiseerde oplossing kan vaststellen. Het gaat dan om de (medische) noodzaak op het moment van realiseren van de voorziening. In dit geval mag, en zal, worden volstaan met toekenning van de goedkoopst- adequate voorziening, ook al is de aangeschafte voorziening aanzienlijk duurder. Dat is dan de consequentie voor de aanvrager.
- Het de aanvrager redelijkerwijs niet kan worden verweten de kosten gemaakt te hebben en de tijd tussen het aanbrengen van de voorziening en de aanvraag niet onredelijk lang is.

Artikel 4 tot en met 6 Algemeen Gebruikelijk

Wat 'algemeen gebruikelijk' is staat niet geheel vast. Dit is ook onderhevig aan maatschappelijke ontwikkelingen. De afgelopen jaren zijn steeds meer woonvoorzieningen – ook voor mensen met een beperking – tegen redelijke prijzen te koop in bouwmarkten, winkels voor huishoudelijke artikelen en sommige supermarkten. Daarnaast worden veel voorzieningen ook door mensen zonder beperking gebruikt, deze voorzieningen zijn gaan gelden als algemeen gebruikelijke gemak voorzieningen.

In de jurisprudentie wordt een algemeen gebruikelijke voorziening verwoord als: "een voorziening waarvan aannemelijk is te achten dat cliënt daarover ook zou hebben beschikt als hij niet gehandicapt was" (CRvB 14-07-2010, nr 09/562). Maar uit de jurisprudentie blijkt ook dat een voorziening voor de ene persoon wel algemeen gebruikelijk kan zijn en voor de ander niet. Zo kunnen beugels in het toilet voor een persoon van boven de 70 jaar algemeen gebruikelijk zijn, voor een jongere persoon die na een ongeluk gehandicapt is geraakt niet. Ook bij algemeen gebruikelijk is dus altijd een individuele afweging noodzakelijk. Om deze reden is ook artikel 6 inzake 'uitzonderingen' in deze beleidsregels opgenomen.

Voor meerdere gevraagde woonvoorzieningen wordt een gebruikelijke termijn van afschrijving en, vervolgens, renovatie gehanteerd. Er wordt van uitgegaan dat iedere keuken of badkamer eens in de zoveel jaar wordt vernieuwd. Bij een aanvraag voor een woningaanpassing van een keuken of een badkamer wordt daarom rekening gehouden met de leeftijd van de voorziening. Als een keuken, badkamer of andere voorziening ouder is dan de in artikel 5 genoemde termijnen is er sprake van een normale renovatie. De kosten van deze renovatie zijn dan niet ongebruikelijk en worden daarom niet vergoed vanuit de Wmo. In andere gevallen worden deze naar rato vergoed.

Over huurders kan worden opgemerkt dat de huurder van een (sociale) huurwoning ook zelf moet zorgen dat de voorwaarden er zijn om van bepaalde regelingen voor de vervanging van afgeschreven zaken in de woning te kunnen profiteren. In voorkomende gevallen kan het noodzakelijk zijn dat de huurder een zogeheten onderhoudsabonnement afsluit.

Het criterium van algemeen gebruikelijk indien voorzienbaar kan ook van toepassing zijn op een voorziening waarvan de afschrijvingstermijn nog niet is verstreken. Denk hierbij aan de oudere (65+) die zijn badkamer heeft laten vernieuwen en hierbij geen rekening heeft gehouden met mogelijke beperkingen op grond van het ouder worden (bijvoorbeeld door ook te voorzien in een gelijkvloerse douche). Ook al is deze badkamer nog lang niet afgeschreven dan kan toch gesteld worden dat de aanvrager een eigen verantwoordelijkheid had om te anticiperen om mogelijk komende beperkingen in verband met het ouder worden.

Een soortgelijke redenering geldt voor de verhuis- en inrichtingskosten. In Nederland is het maken van een wooncarrière heel gewoon. Afhankelijk van de persoonlijke omstandigheden vertrekt iemand van het ouderlijk huis en vertrekt naar een studentenkamer of gaat direct op zichzelf wonen. Met het aangaan van een vaste relatie of huwelijk staat een volgende verhuizing op de planning, vaak naar een woning waarin men een gezin kan stichten. Wanneer men een gezin heeft en de kinderen zijn 'uitgevlogen' wordt vaak nagedacht over een kleinere of een gelijkvloerse woning (levensloopbestendig wonen). Wanneer iemand aan kan zien komen dat een bepaalde fase of een bepaald probleem zich aan zal dienen, en men is in staat dit probleem zelf op te lossen door hier bijvoorbeeld geld voor te reserveren, dan is het niet onlogisch dit ook van iemand te verwachten. Omdat een ieder die ouder wordt zich op enig moment de vraag zal stellen over wat te doen als beperkingen toenemen, kan worden gesteld dat verhuis- en inrichtingskosten voor een verhuizing naar een meer toekomstbestendige woning algemeen gebruikelijk zijn.

Artikel 6 geeft aan dat er in een individuele situatie en afhankelijk van financiële draagkracht uitzonderingen mogelijk zijn. Dit kan betekenen dat toch een Wmo voorziening wordt toegekend of dat een aanvrager voor een voorziening die algemeen gebruikelijk is, wegens zijn specifieke situatie een beroep kan doen op financiële ondersteuning via de regeling Bijzondere Bijstand. In het beoordelen van de

individuele situatie moet ook rekening gehouden worden met een mogelijke stapeling van eigen bijdragen en andere noodzakelijke (meer)kosten in verband met chronische ziekte en/of beperking waarvoor geen voorliggende voorzieningen beschikbaar zijn.

In deze gevallen wordt de financiële draagkracht bepaald op grond van 130% van de normbedragen voor het sociaal minimum geldend op 1 januari van een bepaald kalenderjaar.

Artikel 7 en 8

In deze artikelen wordt de verantwoordelijkheid van verhuurders en woningeigenaren behandeld.

Artikel 7 gaat er in het bijzonder om dat indien een aanvrager in een 'seniorencomplex' of enig andere op ouderen of mensen met een beperking toegesneden woonvorm woont, de kosten voor aanpassingen – voor zover al niet aanwezig – voor rekening van de verhuurder komen.

Artikel 8 betreft een wijziging in de Woningwet en is neergelegd in artikel 2.3.7 Wmo 2015. Sinds 1 januari 2015 is toestemming van de eigenaar van de woning niet meer nodig voor een woningaanpassing op grond van een maatwerkvoorziening Wmo. Maar de eigenaar wordt niet geheel buiten spel gezet: het college moet de eigenaar van de woning de gelegenheid geven zich te doen horen. De gemeente en/of de cliënt zijn ook niet verplicht de aanpassing ongedaan te maken indien de cliënt de woning niet langer gebruikt. In veel gevallen zal dit overigens wel zo zijn aangezien voorzieningen, zoals b.v. trapliften, kunnen worden hergebruikt.

BIJLAGE 1. NORMENKADER GEBRUIKELIJKE HULP IN HET KADER VAN (HULP BIJ) HET HUISHOUDEN.

Gebruikelijke hulp is de zorg of hulp die redelijkerwijs van gezinsleden mag worden verlangd omdat ze als leefeenheid een gezamenlijke huishouding voeren en om die reden een gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen voor het functioneren van het huishouden

Met een leefeenheid wordt bedoeld: alle personen, daaronder begrepen de echtgenoot (partner) en kinderen, die op eenzelfde adres wonen. Personen die een zakelijke of kostgangersrelatie hebben zijn hiervan uitgesloten.

1.1 Wat is normale dagelijkse zorg in het kader van een huishouden?

Onder de normale, dagelijkse zorg in het huishouden vallen in elk geval de volgende taken:

- de verzorging van de was ;
- schoonhouden/ reinigen van de kamers, keuken, sanitair;
- boodschappen doen;
- maaltijden verzorgen;
- verzorgen van planten en dieren;
- verzorgen van kinderen;
- organisatie van het huishouden.

1.2 Uitgangspunten bij toepassing van gebruikelijke hulp

- De gemeente maakt geen onderscheid naar sekse, religie, cultuur, vrije tijdsbesteding, wijze van inkomensverwerving van de leefeenheid of naar persoonlijke opvattingen over het verrichten van huishoudelijke taken;
- De gemeente gaat er in het algemeen van uit dat gebruikelijke zorg geleverd kan worden naast een volledige baan en/of het volgen van een opleiding of andere activiteiten in het kader van maatschappelijke participatie, zoals vrijetijdsbesteding. Onder een (volledige) baan valt ook het werken op onregelmatige werktijden of in een ploegendienst.

1.3 Omvang gebruikelijke dagelijkse zorg

- Vanaf de leeftijd van 23 jaar wordt van personen binnen een leefeenheid verwacht dat zij bij uitval van één van de leden van de leefeenheid, alle huishoudelijke taken overnemen inclusief de verzorging van jonge kinderen.
- Van inwonende personen tussen 18 en 23 jaar wordt bij uitval van één van de leden van de leefeenheid verwacht dat zij de volgende bijdrage leveren:
 - licht en zwaar huishoudelijk werk en de was verzorging: 2 uur per week
 - doen van de boodschappen en de maaltijdverzorging: 3 uur per week

- overname organisatie van het huishouden: 0,5 uur per week
- Het verzorgen en begeleiden van jonge kinderen valt niet onder de over te nemen huishoudelijke taken voor personen tussen de 18 en 23 jaar, tenzij aangegeven wordt dat men dit wil doen.
- Kinderen kunnen, afhankelijk van hun leeftijd en psychosociaal functioneren, een bijdrage leveren aan het huishouden. Hierbij onderscheidt de gemeente 3 leeftijdscategorieën.
 - o Van kinderen tot 5 jaar wordt geen bijdrage in het huishouden verwacht.
 - o Van kinderen van 5 tot 13 jaar wordt verwacht dat zij lichte huishoudelijke taken kunnen uitvoeren zoals: tafeldekken, afruimen, afwassen/afdrogen, speelgoed opruimen en kleding in de wasmand doen.
 - o Van kinderen van 13 tot 18 jaar wordt verwacht dat zij naast de hiervoor genoemde lichte huishoudelijke taken een bijdrage aan het huishouden kunnen leveren middels: het opruimen van de eigen kamer, stofzuigen en een boodschap doen.

1.4 Gebruikelijke hulp en zorg door ouders voor hun kinderen vanuit perspectief Huishouden

Ouders (verzorgers) hebben een zorgplicht voor hun kinderen. Deze zorgplicht strekt zich uit over opvang, verzorging, begeleiding en opvoeding en is onder meer afhankelijk van de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind. Het is de zorg die een ouder of verzorger normaal gesproken aan een kind geeft, inclusief de zorg bij kortdurende ziekte. Gebruikelijke zorg omvat in ieder geval de aanwezigheid van een verantwoordelijke ouder of derde persoon conform de leeftijd en de ontwikkeling van het kind.

Bij uitval van één van de ouders neemt de andere ouder de gebruikelijke zorg voor de inwonende kinderen over. Wanneer dat nodig is maakt de ouder gebruik van de voor hem geldende regeling kort zorgverlof. Verder gaat de gemeente na wat eventuele mantelzorg in redelijkheid kan opvangen en of er gebruik gemaakt kan worden van voorliggende voorzieningen (crèche, buitenschools opvang e.d.). Hetzelfde geldt wanneer de ouder in een eenoudergezin uitvalt, of wanneer beide ouders beperkingen hebben.

Zijn alle mogelijkheden al maximaal gebruikt of afwezig, dan kan huishoudelijke hulp voor de verzorging van (gezonde) kinderen conform leeftijd worden ingezet. Opvang en oppas voor kinderen valt niet onder huishoudelijke hulp.

Onder het verzorgen van kinderen verstaat de gemeente: hulp bij wassen en kleden, de maaltijden bereiden en zo nog nodig het helpen bij het eten. Het gaat om de primaire zorg voor kinderen tot 5 jaar. Van kinderen van 5 jaar wordt verwacht dat zij zichzelf kunnen aankleden en wassen, maar dat controle wel nodig is.

Vanaf 12 jaar is toezicht hierop normaal gesproken niet meer nodig. De opvang van kinderen kan wel als huishoudelijke taak worden ingezet bij crisissituaties of calamiteiten om ontwrichting van het gezin of de leefeenheid te voorkomen. Het gaat om situaties waarbij ouder(s)/ verzorgende(n) plotseling uitvalt. Bijvoorbeeld bij het overlijden van een ouder, een spoedopname in het ziekenhuis of een psychiatrische instelling. De opvang van kinderen wordt pas ingezet nadat vast staat, dat eigen oplossingen ontbreken en voorliggende voorzieningen niet direct en adequaat inspelen op de situatie. De opvang van jonge kinderen van 0-12 jaar wordt gedurende maximaal 3 maanden geïndiceerd, tot maximaal 40 uur per week.

1.5 Uitzonderingen gebruikelijke hulp vanuit perspectief Huishouden

Gezondheidsproblemen

Bij het bepalen van de mate van gebruikelijke zorg die geleverd kan worden, betreft de gemeente ook de gezondheid en eventuele overbelasting van de overige personen binnen de leefeenheid.

Wanneer degene die de gebruikelijke zorg zou leveren, zelf gezondheidsproblemen heeft waardoor hij (een deel van de) huishoudelijke taken niet van de persoon met beperkingen kan overnemen, geeft de gemeente (voor dat deel) wel een indicatie voor huishoudelijke hulp. Om de beperkingen van degene die de gebruikelijke zorg moet leveren te onderbouwen, kan de gemeente medische informatie opvragen bij de huisarts of specialist.

Overbelasting of dreigende overbelasting

Wanneer degene die de gebruikelijke zorg zou leveren, aangeeft overbelast te zijn of dreigt te raken door de combinatie werk/ opleiding en de zorg voor het huishouden van de persoon met beperkingen, vraagt de gemeente medische informatie op bij de huisarts of specialist. Met name in situaties waarbij sprake is van een chronisch zieke binnen een leefeenheid, is het voorstelbaar dat degene die gebruikelijke zorg moet leveren, onevenredig belast wordt.

Een indicatie voor ondersteuning bij (een deel van) de huishoudelijke taken in verband met overbelasting, kan voor kortere of langere periode worden afgegeven. Een indicatie wordt voor een korte periode van maximaal 3 maanden afgegeven, wanneer verwacht wordt dat door herverdeling van de taken binnen de leefeenheid, de overbelasting zal verdwijnen. Wordt de overbelasting mede veroorzaakt door de over te nemen zorg voor jonge kinderen binnen de leefeenheid, dan gaat de gemeente ervan uit dat er in die periode voor de kinderen naar eigen oplossingen buiten de Wmo gezocht wordt.

Korte levensverwachting.

Een korte, bekende levensverwachting is, ter ontlasting van de leefeenheid, reden om de richtlijnen voor gebruikelijke zorg niet toe te passen.

Fysieke afwezigheid in verband met werk

Uitgangspunt is dat gebruikelijke zorg geleverd wordt naast een volledige baan of opleiding. Bij werkenden houdt de gemeente in principe geen rekening met zeer drukke banen en zeer lange werkweken. Met meerwerk houdt de gemeente alleen dan rekening wanneer het meerwerk een verplichtend karakter heeft, inherent is aan de aard van de baan en er geen geschikte alternatieven voorhanden zijn. Ook de omstandigheid dat iemand zonder meerwerk onder het sociaal minimum terecht komt, kan aanleiding zijn om een uitzondering op de regel van gebruikelijke zorg te maken.

Andere redenen / maatwerk

Andere redenen om af te wijken van het normenkader gebruikelijke zorg onderzoekt de gemeente per geval.

BIJLAGE 2. KADER EN NORMTIJDEN MAATWERKVOORZIENING HUISHOUDELIJKE HULP

ALGEMENE UITGANGSPUNTEN:

- Bij een aanvraag voor de maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp wordt eerst afgewogen wat de aanvrager of dienst sociale netwerk zelf kan doen of organiseren om te komen tot een 'schoon en leefbaar huis'.
- Activiteiten waarvoor voorliggende voorzieningen bestaan worden niet geïndiceerd onder het product huishoudelijke hulp, tenzij deze voorzieningen voor de cliënt niet voldoende toegankelijk zijn.
- Het na te streven resultaat is geformuleerd als: het bijhouden van de woning/ruimtes zodat deze schoon en leefbaar zijn en men beschikt over schone en doelmatige kleding'. Onder schoon en leefbaar wordt verstaan dat de cliënt gebruik kan maken van een schone huiskamer, een schoon slaapvertrek, een schone keuken en een schone douche/toilet. Leefbaar staat voor opgeruimd en functioneel
- De dagelijks door de perso(o)n(en) met een beperking in gebruik zijnde kamers vormen het uitgangspunt voor het bepalen van de indicatie. Dit zijn: de woonkamer, de keuken, badkamer, de slaapkamer (van de persoon met een beperking), de hal/gang. Een hobby/werkkamer telt alleen mee indien deze dagelijks wordt gebruikt door de perso(o)n(en) met een beperking.
- Het houden van één of meerdere huisdieren is geen reden voor extra minuten huishoudelijke hulp. Uitzondering hierop vormt de hulphond.
- Van het normenkader kan in individuele gevallen en gemotiveerd, al of niet tijdelijk, worden afgeweken.

2.1 Normtijden Licht Huishoudelijk Werk

Omschrijving: Stof afnemen/ragen; opruimen; bed opmaken.

Normtijd:

Eenpersoonshuishouden,	30 minuten
Meerpersoonshuishouden, woning ≤ 3 kamers in gebruik	30 minuten
Meerpersoonshuishouden, woning > 3 kamers in gebruik	45 minuten

Factoren meer hulp:

Kind(eren) < 12 jaar	30 minuten
(Beginnende) psychogeriatrische of gedragsproblematiek	30 minuten
Allergie of aandoening aan de luchtwegen in een gesaneerde Woning en/of rolstoelafhankelijk	30 minuten

Bijzonderheden: Het doen van de afwas is niet in deze functie meegenomen. Alleen wanneer een cliënt in het geheel niet in staat is de afwas te doen, kan hiervoor apart worden geïndiceerd (zie product D1).

A. Normtijden Zwaar Huishoudelijk Werk

Omschrijving: stofzuigen; dweilen; sanitair schoonmaken; keuken schoonmaken; deuren afsoppen; ramen wassen binnen en beddengoed verschoneren

Normtijd:

Eenpersoonshuishouden	90 minuten
Meerpersoonshuishouden, woning ≤ 3 kamers in gebruik	+30 minuten
Meerpersoonshuishouden, woning > 3 kamers in gebruik	+30 minuten

Factoren meer hulp:

Vanaf vierde persoon (maar: matrix gebruikelijke zorg)	30 minuten
Allergie of aandoening aan de luchtwegen	30 minuten
Hoge vervuilingsgraad als gevolg van beperkingen	30 minuten
(Beginnende) psychogeriatrische of gedragsproblematiek	30 minuten

Bijzonderheden:

Voor de verzorging van dieren wordt geen extra tijd berekend. Voor een hulphond kan wel extra tijd worden gerekend op grond van hogere vervuilingsgraad. Factoren 'meer hulp' kunnen in incidentele situaties in combinatie worden inzet. In dit geval geldt dat de inzet HH minimaal over 2 dagen verspreid over de week wordt ingezet.

B. Wasverzorging

Omschrijving: kleding sorteren; kleding in de wasmachine doen; kleding ophangen/afhalen; kleding in de droger doen; vouwen van kleding; kleding in de kast leggen.

Normtijd:

Eenpersoonshuishouden	30 minuten
Meerpersoonshuishouden	30 minuten

Factoren meer hulp:

Vanaf 3e persoon	+30 minuten
Bedlegerige cliënten	30 minuten
Extra bewassing i.v.m. beperking/ziekte	30 minuten

Bijzonderheden:

Factoren 'meer hulp' kunnen in incidentele situaties in combinatie worden inzet. In dit geval geldt dat de inzet HH minimaal over 2 dagen verspreid over de week wordt ingezet.

C. Strijken

Omschrijving: strijken van (boven)kleding

Normtijd:

Eenpersoonshuishouden

30 minuten

Meerpersoonshuishouden

60 minuten

Factoren meer hulp:

Kind(eren) < 16 jaar

Extra bewassing i.v.m. overmatige transpiratie; incontinentie;
speekselverlies.

Bijzonderheden:

Strijken van bovenkleding is opgenomen in deze normtijd. Extra tijd voor strijken van onderkleding en/of beddengoed is alleen mogelijk indien dit medisch noodzakelijk is. Er wordt vanuit gegaan dat extra was als gevolg van bedlegerigheid ed. niet leidt tot meer strijkwerk aangezien onderkleding/beddengoed niet gestreken hoeft te worden.

Cliënt heeft daarnaast ook een verantwoordelijkheid in het aanschaffen van kleding die niet of nauwelijks gestreken hoeft te worden.

NORMTIJDEN BIJZONDERE PRODUCTEN:

D. 1. De afwas doen

Omschrijving: afwassen/ afdrogen; afwasmachine in/uitruimen; vaat opruimen.
(mogelijk indien cliënt in het geheel de afwas niet kan doen)

Normtijd:

Eenpersoonshuishouden	15 minuten per keer, max 2 maal per week.
Meerpersoonshuishouden	20 minuten per keer, max 2 maal per week.

Bijzonderheden: Een afwasmachine is voorliggend. Maar indien beperking kortdurend is wordt niet verwacht dat men een afwasmachine aanschaft. Voor inwoners met een minimum inkomen (100 %) kan voor de aanschaf van een afwasmachine een beroep op de bijzondere bijstand worden gedaan, e.a. afhankelijk van de omstandigheden.

D. 2. Boodschappen

Omschrijving: boodschappenlijst maken, inkopen en boodschappen opslaan.

Normtijd: 60 minuten

Factoren meer hulp:

Leefeenheid van > 4 personen	60 minuten
Afstand tot dichtstbijzijnde winkel is > 5 km	30 minuten

Bijzonderheden:

Een (op te zetten) boodschappenservice is voorliggend, evenals de service van supermarkt of vrijwilligers. In principe wordt geen indicatie afgegeven voor boodschappen. Uitzondering alleen bij zwaarwegende redenen.

D. 3. (Brood)maaltijd bereiden

Omschrijving: tafel dekken; maaltijd klaarmaken of brood smeren; koffie/thee zetten. Afwassen of in/uitruimen vaatmachine.

Normtijd: (warme maaltijd / broodmaaltijd) 30 / 15 minuten

Factoren meer hulp:

Kind(eren) < 12 jaar	20 minuten
----------------------	------------

Bijzonderheden:

Indicatie ten behoeve van een (brood)maaltijd wordt alleen in zeer uitzonderlijke situaties gegeven. Meestal wordt de indicatie voor de broodmaaltijd afgegeven in combinatie met persoonlijke verzorging in de ochtend. Voor warme maaltijd is maaltijdservice voorliggend.

NORMTIJDEN OVERIGE ACTIVITEITEN:

E. 1. Advies, instructie en voorlichting (gericht op het huishouden)

Omschrijving: instructie voor huishoudelijke taken, omgaan met technische hulpmiddelen en de dagelijkse organisatie van het huishouden.

Normtijd: maximaal 90 minuten
Maximaal 6 weken

Bijzonderheden:

Deze functie kan worden gegeven bij plotselinge of ingrijpende veranderingen die direct gevolg hebben voor de organisatie van het huishouden. De maximale duur is 6 weken.

E. 2. Dagelijkse organisatie van het huishouden

Omschrijving: Organisatie van huishoudelijke activiteiten; plannen en beheren van middelen m.b.t. het huishouden.

Normtijd: 30 minuten

Bijzonderheden:

Indien sprake is van structurele problematiek als gevolg van chronische ziekte of beperking valt deze taak medio 2015 onder 'Woonbegeleiding' (het nieuwe product waar ook de HH2 in zal opgaan). De taakomschrijving hier is van toepassing op korter durende situaties en/of situatie waarbij de oorzaak niet in chronische ziekte of beperking ligt.

E. 3. Hulp bij ontregelde huishouding in verband met psychische stoornissen of verstandelijke beperkingen (kortdurende situaties)

Omschrijving: formuleren doelen; bijstellen doelen m.b.t. huishouden; helpen handhaven / verkrijgen en herkrijgen van de structuur in het huishouden; helpen handhaven / vergroten zelfredzaamheid m.b.t. budget.

Bijzonderheden: deze functie valt vanaf medio 2015 onder Wmo Begeleiding. Gaat het om een ontregeld huishouden als gevolg van andere problematiek dan een structurele psychische of verstandelijke beperking dan kan ook het AMW als voorliggend worden beschouwd.

De taakomschrijving hier is van toepassing op korter durende situaties, bijvoorbeeld door tijdelijke verergering ziekte/beperking waarbij herstel wordt voorzien.

E. 4. Huishoudelijke hulp in aanvulling op verzorging en/of tijdelijke opvang van kinderen

Omschrijving: Het gaat hierbij om een ouder die ten gevolge van beperkingen tijdelijk niet in staat is het huishouden en de verzorging en/of opvang van gezonde kinderen uit te voeren. Denk daarbij aan: huishoudelijke taken, persoonlijke verzorging, begeleiding en opvoedingsactiviteiten en het bereiden van maaltijden.

Normtijd:

Naar bed brengen/uit bed halen	10 minuten per keer/per kind
Wassen en kleden	30 minuten per dag per kind
Eten en/of drinken geven	20 minuten per broodmaaltijd
	25 minuten per warme maaltijd
Babyvoeding	20 minuten per keer per kind
Luier verschonen	10 minuten per keer per kind
Naar school/crèche brengen/halen	15 minuten per keer per gezin

Factoren meer hulp:

Indien opvang noodzakelijk is Tot 40 uur per week

Bijzonderheden:

Maximale duur voor opvang is 3 maanden. Specifieke voorliggende voorzieningen zijn: zorgverlof, crèche, kinderopvang, buitenschoolse opvang, gastouder etc.